

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 189/07-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. októbra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. M. B., G., zastúpeného advokátkou JUDr. M. Ď., R.; Ing. J. B., K.; D. B., H.; M. M., U.; V. B., H.; A. B., H.; RNDr. J. B., Z.; a M. G., P., všetci zastúpení advokátom JUDr. M. B., G., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Obvodným pozemkovým úradom vo V. v konaní vedenom pod sp. zn. 732/2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. M. B., Ing. J. B., D. B., M. M., V. B., A. B., RNDr. J. B. a M. G. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. apríla 2007 doručená sťažnosť JUDr. M. B., Ing. J. B., D. B., M. M., V. B., A. B., RNDr. J. B. a M. G. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorú na výzvu ústavného súdu doplnil advokát JUDr. M. B.,

ktorý je zároveň jedným zo sťažovateľov, a namietajú ňou porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) (v sťažnosti nesprávne označené ako čl. 46, pozn.) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) Obvodným pozemkovým úradom vo V. (ďalej len „pozemkový úrad“) v konaní vedenom pod sp. zn. 732/2005.

Podľa tvrdení sťažovateľov konanie, v ktorom dochádza k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, je vedené pozemkovým úradom, ktorému bola žiadosť z 11. februára 1992 - *„uplatnenie práva na zmiernenie následkov spôsobených krívd v zmysle zákona o mimosúdnych rehabilitáciách“*, pôvodne podaná Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, postúpená Okresným úradom – oddelenie finančné a správy majetku vo V., a do dňa podania sťažnosti nebolo o nej rozhodnuté.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti uviedli:

„Úrad nevybavoval vec bez zbytočného meškania a prietahov, ba prevážne sa vybavovaniu veci nevenoval vôbec. V konaní boli podávané aj sťažnosti, ale tieto vybaveniu veci nepomohli. Naposledy to bola sťažnosť vedúcemu úradu dňa 28. 8. 2006, ale ani táto nepriniesla vo vybavovaní veci a uspokojenia nárokov poškodených úspech.“

Sťažovatelia zastávajú názor, že pozemkový úrad svojím postupom porušuje ich základné práva a slobody, a preto žiadajú, aby ústavný súd vo veci rozhodol nálezom:

„Právo sťažovateľov pod č. 1) - 8), na prerokovanie ich veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 46 a násl., Ústavy Slovenskej republiky, a právo na spravodlivé konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Obvodným pozemkovým úradom vo V. vo veci vedenej pod sp. zn.: 732/2005 porušené bolo.“

A preto, že právo sťažovateľov porušené bolo, sťažovatelia navrhujú, priznať im podľa čl. 127 ods. 3 Ústavy SR primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100.000,- Sk a to najmä z dôvodu, že toto konanie trvajúce už neúmerne dlhú dobu mimoriadne

nepriaznivo ovplyvňuje život sťažovateľov a mári im obdržať reštitučnú náhradu, ktorá im podľa práva patrí, a to za odobrané veci, ktoré teraz slúžia celej spoločnosti.

Sťažovatelia navrhujú, aby Ústavný súd SR vo svojom rozhodnutí o sťažnosti súčasne uložil Pozemkovému úradu vo V., aby o reštitučnom nároku sťažovateľov čo najskôr, bez ďalších prieťahov rozhodol.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľov z hľadiska danosti dôvodov, ktoré by bránili jej prijatiu na ďalšie konania, zistil nasledovné:

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Podľa § 7 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci. Iným zásahom je aj nečinnosť orgánu verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Podľa § 244 ods. 3 OSP rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

V zmysle § 247 ods. 1 OSP sa postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti tohto zákona v prípadoch, v ktorých fyzická osoba alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250t ods. 1 OSP fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, použitie ktorých umožňuje osobitný predpis.

Z citovaných právnych noriem vyplýva, že vo veci sťažovateľov je daná právomoc všeobecného súdu v správnom súdnictve rozhodovať o nečinnosti orgánu verejnej správy, akým je aj pozemkový úrad. Túto právomoc správneho súdnictva nemožno nahradiť konaním pred ústavným súdom.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti uviedli, že „je ústavný súd oprávnený a povinný chrániť základné práva a slobody fyzických osôb ak orgán na to poverený jeho právu nevenoval dostatočnú pozornosť a právo poškodenej osoby nezabezpečil.

Sťažnosť je tu prípustná aj preto, že za takú dlhú dobu sťažovatelia a ich predchodcovia využili všetky dostupné možnosti, aby sa o ich práve rozhodlo, a aby bolo naplnené“.

Z obsahu sťažnosti a jej doplnenia vyplýva, že sťažovatelia nevyužili všetky možné prostriedky nápravy a nepodali žalobu podľa § 250t OSP.

Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú fyzickú osobu alebo právnickú osobu namietajúcu porušenie svojho základného práva. Preto každý musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a pred tým, než podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu.

Vychádzajúc z týchto právnych záverov a skutkového stavu opísaného sťažovateľmi ústavný súd konštatuje, že vo veci sťažovateľov nie je daná jeho právomoc (čl. 127 ods. 1 ústavy v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), a preto sťažnosť pre nedostatok právomoci odmietol (podobne III. ÚS 59/04, IV. ÚS 49/04 a IV. ÚS 58/07).

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadostučinenia je podmienené vyslovením porušenia práva alebo slobody sťažovateľov (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa časťou sťažnosti, ktorou sa sťažovatelia domáhali jeho priznania, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. októbra 2007

